

BIK a BIG - pamiętajmy o różnicach!

Podstawowe różnice pomiędzy Biurem Informacji Kredytowej a biurami informacji gospodarczej wynikają przede wszystkim z tego, iż działają na podstawie różnych regulacji prawnych: BIK – zgodnie z Prawem Bankowym a BIG-i – zgodnie z Ustawą o udostępnianiu informacji gospodarczej. W Prawie Bankowym „od zawsze” istniał przepis upoważniający banki do wymiany między bankami informacji będących tajemnicą bankową w celu ustalenia zdolności kredytowej podmiotu ubiegającego się o kredyt. Banki kredytują klientów nie ze środków własnych, lecz z depozytów. Tak więc ochrona depozytów stanowi przesłankę uzasadniającą objęcie tych informacji tajemnicą bankową. Biuro Informacji Kredytowej powstało w celu ułatwienia i obniżenia kosztów procesu wymiany informacji o kredytobiorcach. Zanim powstał BIK, banki wymieniały się takimi informacjami bezpośrednio. Natomiast biura informacji gospodarczej powstały w celu dyscyplinowania dłużników (nie zapłacisz – trafisz do bazy), ograniczenia zatorów płatniczych i usprawnienia procesów windykacyjnych. Warto też podkreślić, że terminy „informacja gospodarcza” i „informacja kredytowa”, chociaż są terminami bliskoznacznymi, to jednak użyte zostały w w/w ustawach, w odmiennych znaczeniach.

Biuro Informacji Kredytowej gromadzi i udostępnia bankom i SKOK-om informacje o historii kredytowej kredytobiorców, o składanych przez nich wnioskach kredytowych, zawartych umowach i ich realizacji. Odnotowane są w bazach BIK zarówno informacje pozytywne (terminowe spłaty), jak i negatywne (opóźnienia, windykacje itp.). Tylko Biuro Informacji Kredytowej jest uprawnione do gromadzenia i dystrybucji pomiędzy bankami i SKOK-ami informacji objętych tajemnicą bankową. Natomiast Biura Informacji Gospodarczej, operują pojęciem „informacje gospodarcze” rozumiejąc przez to zaległe zobowiązania z opóźnieniami w spłacie powyżej 60 dni. Informacje te mogą być przez wierzycieli przekazywane do baz po uprzednim poinformowaniu dłużnika.

Tak więc tylko zaległości w spłacie kredytów (powyżej 60 dni) są w rozumieniu obu rodzajów biur „informacją gospodarczą/kredytową” i tego typu opóźnienia mogą być odnotowywane w obu bazach. W bazach BIK nie ma natomiast informacji o poza bankowych zaległych zobowiązaniach (czynsze, opłaty za telefony, mandaty itp), zaś w BIG-ach nie ma informacji o pozytywnych przebiegach spłat zobowiązań bankowych kredytobiorców (choć BIG-i mogą gromadzić także informacje pozytywne, ale tylko na zlecenie zobowiązanego - a warunek taki trudno w praktyce spełnić).

Szczegółowy opis różnic pomiędzy Biurem Informacji Kredytowej i biurami informacji gospodarczej w zestawieniu poniżej :

	BIURO INFORMACJI KREDYTOWEJ (BIK)	BIURO INFORMACJI GOSPODARCZEJ (BIG)
Liczba podmiotów	Ustawa Prawo bankowe (Art. 105 ust., 4) Oprócz BIK na tej podstawie prawnej utworzone zostały także: System DOKUMENTY ZASTRZEŻONE Związku Banków Polskich oraz Krajowe Biuro Informacji Kredytowej Sp. z o.o.	W Polsce działają trzy biura informacji gospodarczej: 1. InfoMonitor Biuro Informacji Gospodarczej S.A. 2. Europejski Rejestr Informacji Finansowej Biuro Informacji Gospodarczej S.A. 3. Krajowy Rejestr Długów Biuro Informacji Gospodarczej S.A.
Podstawa prawna działalności	Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo Bankowe (Dz. U. Nr 140 poz. 939 z późn. Zm.) Art. 105 ust.4	Ustawa z dnia 14 lutego 2003 r. o udostępnianiu informacji gospodarczych (Dz. U. nr 50 poz. 424, z późn. zm.)
Akcjonariusze	Związek Banków Polskich oraz 12 banków	1. InfoMonitor Biuro Informacji Gospodarczej S.A.: • Biuro Informacji Kredytowej S.A. • Związek Banków Polskich • Polska Wytwórnia Papierów Wartościowych S.A. 2. Europejski Rejestr Informacji Finansowej Biuro Informacji Gospodarczej • Grupa Kapitałowa KRUK S.A. 3. Krajowy Rejestr Długów Biuro Informacji Gospodarczej S.A. • Kaczmarek Incasso
Kto przekazuje informacje?	1. Banki 2. Instytucje ustawowo upoważnione do udzielania kredytów (np. Spółdzielcze Kasy Oszczędnościowo – Kredytowe (SKOK-i))	Informacje gospodarcze przekazują m.in.: 1. Zakłady ubezpieczeń 2. Banki i SKOK-i 3. Operatorzy telekomunikacyjni 4. Świadczący usługi dostawy energii elektrycznej 5. Operatorzy telewizji kablowej i satelitarnej i inne podmioty wymienione w art. 7 ustawy o udostępnianiu informacji gospodarczych

Kto korzysta z informacji zgromadzonych w bazach?	Banki oraz SKOK- i, które zawarły umowę z BIK i przekazują do BIK dane o zobowiązaniach swoich klientów	Przedsiębiorstwa, instytucje i konsumenci, którzy zawarli z BIG umowę
Jakiego rodzaju dane są przetwarzane w bazie?	<ol style="list-style-type: none"> 1. W celu oceny zdolności kredytowej i analizy ryzyka kredytowego: <ul style="list-style-type: none"> • informacje o zobowiązaniach bieżących wynikających z zawarcia umowy kredytowej z bankiem lub SKOK-iem zarówno spłacanych regularnie, jak i tych nie spłacanych regularnie, • po wygaśnięciu zobowiązania informacje o prawidłowo obsługiwanych zobowiązaniach za zgodą klienta , informacje o zobowiązaniach ze zwłoką w spłacie powyżej 60 dni i po powiadomieniu klienta przez bank o zamiarze dalszego przetwarzania danych bez zgody klienta. 2. W celu stosowania metod statystycznych informacje o zobowiązaniach po ich wygaśnięciu bez zgody klienta – przez 12 lat od wygaśnięcia zobowiązania. 	<p>Przekazanie informacji o konsumencie jest możliwe pod warunkiem, że podstawowa należność wynosi minimum 200 złotych (dla konsumentów) a 500zł (dla przedsiębiorców) i termin jej płatności minął co najmniej 60 dni wcześniej, a także upłynął miesiąc od wysłania przez przedsiębiorcę listem poleconym wezwania do zapłaty, zawierającego ostrzeżenie o zamiarze przekazania danych do biura informacji gospodarczej z podaniem nazwy i adresu danego biura.</p>
Zasady przetwarzania danych	<p>Banki i SKOK-i przekazują dane o swoich kredytobiorcach począwszy od złożenia wniosku kredytowego a następnie po zawarciu umowy kredytowej. Klient podpisując umowę kredytową potwierdza, że przyjął do wiadomości, iż jego dane będą przekazywane do BIK. Po regularnym spłaceniu zobowiązania dane klienta mogą być przetwarzane przez BIK, jedynie za jego zgodą. Natomiast dane te mogą być przetwarzane bez zgody klienta przez 5 lat, jeśli spełnione są łącznie następujące przesłanki:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Klient nie wykonał zobowiązania lub dopuścił się do zwłoki w spłaceniu powyżej 60 dni, 2. Po zaistnieniu sytuacji, o której mowa w pkt. 1 upłynęło co najmniej 30 dni od poinformowania klienta przez bank o zamiarze przetwarzania jego danych, bez jego zgody. 	<p>Biura Informacji Gospodarczej działają na zupełnie innych zasadach:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. brak danych historycznych, 2. na żądanie przedsiębiorcy, który przekazał informacje gospodarcze do biura, nie później niż w terminie 7 dni, BIG dokonuje aktualizacji tych informacji lub je usuwa.